

פרוטוקול מס' 36/7

מישיבת ועדת הכלכלה, סיום ג', ט"ו בתמוז תשי"ט,
21.7.59, בשעה 11.15

נכחי: חברי הוועדה:

ג. אבניאל - היו"ר
 ס. אולמרט
 י. ניצני
 ש. שורש
 א. תלמי
 ע. דגני
 ס. אונא
 י. אסא
 נ. אונזיה
 ג. שוקן
 ש. צ'דוני
 ש. פרלשטיין
 ע. איכילוב

מזכירים:

מר ברגור - מטעם משרד החקלאות
 מר גוטגלד - מטעם משרד המשפטים
 מר צנני - מטעם משרד החקלאות
 מר פלקסר - מזכיר הוועדה

סדר-היום: חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, תשי"ט-1959

היו"ר ב. אבניאל: אני פותח את הישיבה.

בראשית הישיבה ברצוני להודיע לחברי הוועדה כי סידרנו סיוור אשר לפי התכנית היה צריך להעריך ב-6 וב-7 לחודש הבא. אולם מאחר ונראה כי הכנסת תשב במשך כל היום ב-6 לאונזסט, אין ברירה אלא להעביר את הסיוור ל-9 ול-10 באונזסט. אבקש את אותם החברים אשר ירצו להשתתף בסיוור לעוד בעוד מועד.

חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, תשי"ט-1959

היו"ר ב. אבניאל: חזר אלינו מוועדת המסנה חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות. בהתאם לצוהג צדון ונצביע רק על הסעיפים שיש בהם חילוקי דעות.

סעיף 3

ע. איכילוב: כשנביע לסעיף 24, בו כלולות ההוראות המדברות על ביצוע החיכרון, יובן מדוע אני מתנגד לנוסח

המחייב של סעיף 3.

כאשר הגענו לסעיף זה ידעתי שבאותו רגע שאני נותן סמכות של חיכרון למועצה הכנסתי לחוק אותו סעיף אשר יביא במשך

תקופה של 5 או 10 שנים לחיטול מוחלט של החקלאות הפרטית בארץ. על זה אני רוצה להגן כל עוד נשמת בי.

אין אני מתנגד לתיכנון ואין אני חושב שתיכנון אובייקטיבי מפריע; אלא שתיכנון במסלול הקיימות בארץ כמוהו כסמכות חוקתית אשר באה לעזרת המגמה שציינת.

מפרתי בקריאה הראשונה בכנסת על דבר שהוסדר בסופו של דבר הודות להכנתם האישית של ראשי משרד החקלאות והודות לעובדה שלא היה קיים חוק. סלק סוכר בישראל מגדלים באמת מידה מקבילה ליכולת התפוקה של תעשיית הסוכר. זה אינו מצרך שאפשר לשלוח אותו לחו"ל או שאפשר לאכול אותו בארץ. והנה התברר, שאלו שזדשמו בהתאם לתיכנון מוסכם והביעו נכונות לגדל סלק סוכר, מספר הדונמים שהם סימנו היה הרבה יותר גדול מיכולת התפוקה של התעשייה. אז היה הכרח לצמצם את השטח ב-2500 דונם. עמדה אז השאלה של החקלאות החדשה ואמרו: אין לקצץ לכל החקלאות בסביבת באר-שבע ודימונה אפילו לא דונם אחד כדי לעודד את החקלאות החדשה. איפה יקצו? - יש מקטור אחד שעליו אפשר "לצפף", המקטור הפרטי, והחליטו לקצץ במקטור הפרטי. כששמעתי על כך פניתי למגן שר החקלאות ואמרתי לו: כאשר אתה אומר שאתה רוצה לתת זכות הערפא למתיישבים בדימונה אני מקבל זאת באותה מידה של הכרה לאומית; אבל כאשר עומדת השאלה לקצץ לוותיקים - שהקיצוץ יהיה יחסי, פרופורציונאלי. הטענה שלי היתה רצינית, הוא לא התעלם ממנה וביצע בהתאם למבוקש.

מקרה זה ארע כאשר לא היה חוק וההסדר הושג בדרכי שלום, בהבנה וברצון טוב. כאשר תגיעו לסעיף 24 אתם תיראו שנוסחת הרוב מאפשרת היתה לקצץ בגידול סלק סוכר כמו שהחליטו מלכתחילה.

אני רוצה שיהיה תיכנון ובמידה ויהיה הסכם יפעלו לפי התיכנון, אבל אינני רוצה שיהיה תיכנון מחייב.

מ. אולמרט:

סעיף 3 מצדיר את תפקידי המועצה. אחד התפקידים הוא: לתכנן גידול ירקות. כיצד לתכנן? - על כך מדובר בסעיף 24. לכן הייתי מציע להעתיק את כל הוראות הירוקה לזה לסעיף 24. אולם מאחר ואני יודע שחה"כ איכילוב ינמק שוב את הסתייגותו לסעיף 24, חזבה עלי להשיב לדבריו בקשר לסעיף 3.

אילו חה"כ איכילוב היה מציע למחוק סעיף קטן (1) האומר: לתכנן גידול ירקות, מתוך זה שהוא בעד יזמה פרטית והוא בעד החופש שכל אחד יגדל מה וכמה שהוא רוצה - ואז החוק ינצח בשוק והחלש ישבור את ראשו - הייתי שוקל את ההצעה כהצעה מנוגדת לזו שבחוק והייתי מקבלה או לא מקבלה. אולם מה שחה"כ איכילוב עושה חסר כל עיקביות. למעשה הוא בעד תיכנון אבל בעד תיכנון כזה שמאפשר לו להגיד שאינו בעד תיכנון. אינני יודע משום מה חושבים שתיכנון תמיד צריך להיות קשור עם מפלגות, עם מקטורים, עם כל מיני דברים שאין להם כל שחר. הייתי מבין את הצעתו של חה"כ איכילוב אילו הציע למחוק את הסעיף.

ע. איכילוב:

אני בפירוט אומר שאני בעד מתן עצות אבל לא בעד חיוב.

ש. שורש:

חה"כ איכילוב הביא את הדוגמה של סלק סוכר. זוהי דוגמה קלאסית המחזקת את העמדה שצריך להיות תיכנון מחייב. חה"כ איכילוב טוען רק בנקודה אחת: הוא שמע על קיפוחים במקטור הפרטי בעוד שאני שמעתי מצד עשרות מסקים שטענו כי קיצוץ בשטחי הגידול שלהם. לא תצמח טובה לאף אחד אם סלק סוכר יתבולל ללא שימוש, מתוך זה שגידולו יותר מדי.

היו"ר ב. אבניאל:

הבעיה שעומדת בפנינו היא: האם במספר כלכלי חופשי אנחנו רוצים לקבוע תיכנון מחייב בחקלאות. אם יבואו ויגידו לי שאין המדינה חייבת לתת תנאים עדיפים בשטחים שהיא סבורה שלא צריך לגדל בהם גידול זה או אחר - אני שזה מתקבל על הדעת; אם יבואו ויגידו לי שהמדינה חייבת לתכנן תיכנון חובה של הגידולים החשובים ליצוא - אני מקבל על הדעת; אבל אם יבואו ויאמרו: אינני רוצה מהמדינה כלום, אני רוצה לגדל מספר דונמים של בוטנים - זאת לא נוכל לאסור עליו. המועצה הזו אינה דומה למועצה לשיווק פרי הדר. שם זה ענין חיוני ליצוא ואילו פה - רוב היבול נועד לצריכה פנימית. אם יהודי יגדל גידול שלא יוכל לשווק אותו, ויעשה זאת

ע. דגני:

אנחנו מגיעים לצורך בתיכנון משום שאם לא יהיה תיכנון והסדר מחייב אפשר שהמגדל לא יהיה לו ענין לגדל אותם גידולים אשר בחלקם הגדול יהיו מוכרחים להגיד ליצוא. אם אנחנו רוצים לכוון חלק גדול מהגידולים שלנו ליצוא, מאד יתכן שצנטרן להבטיח לאותו מגדל איזה מינימום של בטחון. ואז לא יתכן שיגידו לאדם שיש לו קרקע ומים: אתה אינך רשאי לגדל שום דבר. המועצה חייבת לאפשר לכל אחד לגדל על שטחו כל גידול אשר פחות או יותר תואם את התכנית הכללית, אשר תאפשר יצוא והכדאיות של כל המגדלים להגיע ליצוא.

י. אסא:

התיכנון בענף זה מחייב המציאות היות ואנחנו דנים בירקות, שהם מצרך שבחלקו הגדול אינו ניתן לאחסנה ואשר עודפיו, אם יש כאלה, הולכים לאיבוד. ובמידה שבשנה אחת יש עודפים - בשנה הבאה יהיה מחסור. לכן, אם לא קבענו תיכנון מחייב בחוק - כאילו ולא עשינו דבר.

מ. אונא:

כל הבעיה של הירקות היא אותה מחזוריות שראינו במשך עשרות בשנים: נושהורסת את הענף: שנה אחת מגדלים יותר מדי, ומפסידים כולם, ובשנה הבאה מגדלים פחות מדי - ואז מפסיד הצרכן מפני שהמחירים עולים. ראינו שעל זה אי-אפשר לבסס חקלאות. כא אין ברירה אלא תיכנון.

ה צ ב ע ה

סעיף 3, כהצעת ועדת המשנה - נתקבל

המתייגות לחה"כ איכילוב

אני נמנע ומשאיר לי את הזכות להצטרף להצעת חה"כ איכילוב אחרי שנדון בסעיף 24.

היו"ר ב. אבניאל:

סעיפים 5 ו-7

ש. שורש:

כאן אנחנו חוזרים לזכרון שניהלנו כשדנו במועצה לשיווק אגוזי אדמה. 60% או 2/3 מהירקות באים מהתיישבות החדשה. ההתיישבות החדשה נמצאת כעת בטיפולה של המחלקה להתיישבות של הסוכנות. זה יהיה כנראה תהליך לעוד מספר שנים לא קטן, שהמחלקה להתיישבות תטפל בהתיישבות החדשה. חוץ מזה צריך להביא בחשבון שגידול ירקות הוא אחד הענפים שבהם אפשר להגיע במהירות לרווח. אני חושב שיש לתת יצוג נאות לסוכנות, מפני שהיא היא הצריכה לייצג את המתיישבים החדשים אשר אינם יכולים, בזמן הראשון, לייצג את עצמם יצוג טוב.

היו"ר ב. אבניאל:

האם לא יתכן שהממשלה תיכלול בין נציגיה גם נציג של הסוכנות?

מר נרגר:

מספר נציגי הממשלה מצומצם ולמעשה אין אפשרות להכניס בתוכם נציגים של הסוכנות.

מ. אולמרט:

הסוכנות מייצגת את המתיישבים באופן זמני. השנה, למשל, יוצאים 65 משקים מאפוטרופסותה של הסוכנות. נקווה שבשנה הבאה תהליך זה ילך ויתקדם. אני טוען שהממשלה מייצגת ומסוגלת לייצג את המתיישבים החדשים לא פחות טוב מאשר הסוכנות.

ה צ ב ע ה

הדעות שקולות

הוחלט לנסח סעיפים 5, 6 ו-7 בשתי גירסאות - גירסת ועדת המשנה וגירסת חה"כ שורש

סעיף 8

ע. איכילוב:

יש לי טענה פרוצדוראלית של יושר פרוצדוראלי וטענה עניינית. הטענה של היושר, של אי-הפליה היא שאין שום סיבה שלא לתת לנציגי המסחר הקמעונאי אותן זכויות הניתנות לנציגי המגדלים והמשווקים. לגבי אלה האחרונים נאמר, שהם יגישו רשימות ויקבעו את מספרם, בהתחשב, ככל האפשר, עם המשקל שיש, לדעת השרים, לציבור המגדלים המיוצג על ידי הארגון... ואילו לגבי נציגי הקמעונאים נאמר רק שהם יגישו רשימות אבל לא נאמר שהנציגים ייקבעו בהתחשב במשקל שיש לכל רשימה. הטענה הפרוצדוראלית היא, איפוא, על שום מה ההפליה בין נציגי המגדלים והמשווקים ובין נציגי הקמעונאים.

אשר לטענה העניינית. נניח שלשר תוגשנה שלו רשימות: אחת של התאחדות הסוחרים, המאחדת בתוכה את רוב הסוחרים; אחת של התאחדות הסוחרים של הרב פלדמן; ואחת של קבוצה אחרת של סוחרים ירקות. לפי הנוסח המוצע של סעיף 8 אין השר חייב להתחשב במשקל הייצוג של כל רשימה ויכול הוא למנות שני ציגים מרשימת הרב פלדמן, המייצגת 100 סוחרים, ואף נציג מרשימת התאחדות הסוחרים - המייצגת 17 אלף סוחרים.

היו"ר ב. אבניאל:

אנחנו תמיד מתנגדים לתת סטטוס בלעדי לארגון יציג.

ע. איכילוב:

זה לא בלעדי.

היו"ר ב. אבניאל:

אולם גם לפי הנוסח שלך יוצא שאין השר יכול לפנות לארגון קטן.

ע. איכילוב:

גם ארגון קטן יכול להיות יציג.

ש. פרלשטיין:

אינני יכול להסכים שלגבי הסוחרים הקמעונאי הנוסח יהיה שונה מאשר לגבי המשווקים המייצגים.

ס. ארנא:

אני רוצה להציג את דעת הרוב בנוסדת המסנה, יש הבדל בין סעיפים 8 ו-9 לבין סעיף 7. סעיפים 8 ו-9 מדברים על ארגונים או על גורמים שיש להם שני נציגים. זה המיוחד שמפלה אותם מהגורמים האחרים הנזכרים בסעיף 7. על כן אי-אפשר למדוד אותם לפי אותה מתכונת. כי מה יוצא לפי הצעת חה"כ איכילוב? - אם יש ארגון גדול אחד המאחד בתוכו 60% של הקמעונאים ועוד 5 ארגונים קטנים שרל אחד מו מייצג 8% מציבור הקמעונאים, לפי הצעתו השר יצטרך למנות את שני הנציגים מרשימת הארגון הגדול. הוא הדין בסעיף 9. בשני הסעיפים האלה בחרנו בויסוס הזה, בכדי לתת גמישות מסויימת לשר ובכדי לאפשר לו שלא למנות את שני הנציגים מתוך הארגון הגדול, אם ישנם עוד כמה ארגונים קטנים.

ה צ ב ע ה

סעיף 8, כהצעת ועדת המסנה - בתקבל

סעיף 15

ש. שורש:

דומני שבסעיף 15 חל איזה שינוש, מפני שסעיף קטן (ב) אינו מתיישב עם סעיף קטן (ד). סעיף קטן (ב) אומר שייבחר יו"ר מתוך הנוכחים. לפי הקונצפציה שהיתה בחוק המועצה לשיווק אגוזי אדמה, לא בחרנו באפשרות הזאת שיהיה יו"ר שלא מנציגי הממשלה, כי אותו יו"ר יכול להעמיד להצבעה ולא לבקש דחיה. המועצות האלה בנויות על שותפות בין הממשלה ובין המשווקים; הממשלה מעניקה למועצות סמכויות ממלכתיות ואילו לעצמה היא שומרת הזכות לבקש דחיה בקבלת החלטה, לשבוע ימים. נדמה לי שצריכה לבוא הסתייגות גם לסעיף קטן (ב).

במע"ף קטן (ד) צריך להאמר שאם הממשלה תובעת זאת, מבלי שהדבר יהיה תלוי ביו"ר ההחלטה אינה מקבלת תוקף אלא כעבור שבוע ימים.

מ. ברגר: הסייגים שנקבעו בוועדה היו לגבי האפשרות של זימון ישיבה וקיומה גם אם אף אחד מנציגי הממשלה לא נוכח. באמר שישיבה כזו נדחית לשבוע ימים. אם גם בישיבה הנדחית לא הופיע אף אחד מנציגי הממשלה אז בוחרים הנוכחים ביו"ר מתוכם. אולם במקרה זה החלטות המועצה טעונות אישור השרים.

ה צ ב ע ה

הצעת חה"כ שורש נתקבלה

סעיף 15, בתיקון שהוצע ע"י חה"כ שורש - נתקבל

מ. גוטגולד: בסעיף 15 נפלה השמטה. יש להוסיף את המשפט: "החלטות המועצה מתקבלות ברוב דעות הנוכחים; במקרה של דעות שקולות תהיה ליו"ר הישיבה דעה מכרעת".

סעיף 24

ע. איכילוב: אני מבקש את חברי הוועדה לשמוע את דברי בתשומת לב. אם ההסתייגות שלי תיפול כאן ובכנסת - לסייעתי לא תהיה ברירה אלא להצביע בקריאה שלישית נגד החוק כולו ולהודיע לצבור הירקנים שלנו שהתנגדנו לחוק שאנחנו רואים אותו כדבר חמור ונלחם נגדו בכל הדרכים הצבוריות.

אני רוצה להסביר מדוע אמרתי את ההקדמה הזאת. כאשר מדובר על תיכנון מנקודת ראות של הצריכה, מנקודת ראות של הכלכלה הכללית, מנקודת ראות של היצוא - לגבי השיקולים להחלטות אין, לדעתי, הבדל בין נציגי הממשלה, נציגי הסוכנות, נציגי המשורקים, נציגי המסחר הקמעונאי, נציגי המגדלים ונציגי המייצרים, התעשיינים. אם צריך לקטע אם זקוקים השנה ל-100 אלף טון ירקות לאוכלוסייה - כל הנציגים האלה, לדעתי, הם ברי סמך מתאימים כדי לפסוק במשותף אם צריך לגדל 100 אלף טון או 80 אלף טון או 120 אלף טון.

אני אומר עוד יותר: אם צריך להחליט שבעונה בה העגבניות מתאימות יותר לתעשייה צריך לגדל כמות יותר גדולה ובעונה בה העגבניות הן בעיקר למאכל צריך לגדל כמות יותר קטנה - כל אלה שמבית קודם הם ברי סמך להחליט על-כך.

אני מרחיק לכת ואומר: אם יש מצב הטחייב למנוע שמין יפגע במיצו, שפרי לא יפגע בפרי בשוק, שירק לא יפגע בירק בשוק וצריך להתאים את הזן לעונה - כל הנציגים האלה הם ברי סמך במידה שווה. עד כמה שמע"ף זה בא לקבוע בעניינים אלה - הניסוח שלו נראה בעיניי.

אבל שצריך לקבוע לא כמה טון עגבניות צריך לגדל בסך הכל בשנת 1960; לא כמה טון עגבניות צריך לגדל באביב, בקיץ ובחורף אלא מתוך מה שנקבע כמה לתת לאלה שמגדלים בגליל, כמה לתת לאלה שמגדלים בעמק הירדן, כמה לתת לאלה שמגדלים בעין-גדי או במגדל, כמה לתת לעמק יזרעאל, כמה לפתח-תקווה וכמה לשרון...

מ. אונא: הלא מדובר על קביעת עקרונות.

ע. איכילוב: כן, בפירוש עקרונות; אבל בעניין זה כבר לא חשובה דעתו של נציג המסחר הקמעונאי ולא של בעל התעשייה. בעניינים אלה אני פונה למגדלים עצמם, ואז אני עושה חשבון קר, יבש ומעשי: בתוך המועצה יש 20 חברים שהם באי-כוח המגדלים; ישנם לפחות 8 נציגים לממשלה, לא פחות מ-8 למשורקים. אני יודע מה זה ממשלה, כלומר הרכבה, ואני יודע שבין 8 נציגי המשורקים נמצאים נציגי תוכנה; אני יודע שבין נציגי הצרכנים לפחות אחד ישתייך לשמאל הברור ואחד - לימין הלא-ברור; בתוך 20 נציגי המגדלים, שהם 50% מחברי המועצה,

יהיו בוודאי לפחות 10 שישתייכו לסקטור ההסתדרותי. אם כן, מה יהיה למעשה הרכב המועצה? - יהיה בה למעשה רוב מוחלט לסקטור ההסתדרותי. יוצא שאת כללי התיכנון יקבעו אלה שהם בעלי הירקנות הלא-פרטית. התיכנון וכללי התיכנון ייקבעו לא בהתאם לצרכי המדינה, לא בהתאם לזכויות המגדלים אלא כן שייקבע בישיבה של המרכז החקלאי.

אני אומר: המועצה תחליט על כללים יסודיים שתיכנון - אם כי התנגדתי לכך אבל הצעתי נפלה - אך החלטה זו תהיה בעל תוקף אם מתוך 20 נציגי המגדלים לפחות 13 הצביעו בעדה.

מר ברגר: שני שליש מהנוכחים.

ע. איכילוב: כן. אני רוצה שכלי שיחות מוקדמות עם נציגי הסקטור הפרטי לא יוכלו להשיג רוב. ז.א., אני המרכז החקלאי יתיעצו קודם עם אנשי מועצת החקלאות הפרטית ועם מועצת התאחדות האיכרים.

ע. דגני: למעשה אתה נותן להם וטו.

ע. איכילוב: אם החוק הזה בא לומר שהחלטות המרכז החקלאי תהיינה מחייבות - אני נגדו. אני רוצה לחייב את אנשי המרכז החקלאי לבוא בדברים עם נציגי החקלאות הפרטית.

אם הסעיף הזה יתקבל בנוסח שהרוב מציע, זה יהיה מוות לחקלאות הפרטית, לירקנים הפרטיים. אז אנחנו נודיע שהחוק הזה הוא לדעת הציבור.

הסתייגות אחרת לסעיף זה מתייחסת למחיקת המליון האזור או לפי כל בחינה אחרת בפסקה (1). אנחנו יודעים שקביעה לפי אזורים יכולה להיות לה משמעות סקטוראלית.

מ. אולמרט: בזמנו הקדשנו ישיבה שליטה של שעתיים וחצי לסעיף 24 אשר היתה, למעשה, סימפוזיון מלא על בעיות החקלאות. אני רוצה להגיד לחה"כ איכילוב שגם אחרים כואבים את בעיות החקלאות וגם הם, לפי הבנתם, רוצים לעזור לחקלאות בארץ.

חה"כ איכילוב, בשטף דבריו, אישר שהוא אינו מתנגד לתיכנון. הסעיף הראשון מדבר על התיכנון הכללי, ז.א. על קביעת מכסות ארציות, וחה"כ איכילוב אמר עכשיו שהוא מאשר זאת. אבל זה לא קובע בקשר לסעיף 24.

בכל דיון על חוק חקלאי יוצא חה"כ איכילוב מתוך ההחנה שיש בארץ הפליה, יש בארץ סקטורים וכל סקטור רוצה לטרופ את השני; הוא טוען שאין שום בטחון שהחוק מכונן לטובת הכלל אלא הוא מכונן לטובת סקטור אחד. אינני רוצה לדבר על המועצה לשיווק פרי הדר, אבל גם שם יש סקטורים, יש רק שני סקטורים, וראינו שלא רוצים לתת דריסת רגל לשום סקטור אחר. חברים שלך, חה"כ איכילוב, ניסו לחזק גורם חדש אשר רצה לפעול בשטח זה. האם אני מצדיק זאת? - בוודאי שלא; אבל אני יודע שגורם מסויים צסה לארגן משהו, מתוך מחשבה שזה יהיה לטובת הפרוטסטנים וראינו מה היו התוצאות.

אני יוצא מתוך הנחה שהחוק מכונן להתבצע ללא משוא-פנים; אני יוצא מתוך הנחה שיבוא יום ויבינו שבחלוקת העגבניות אין ימין ושמאל. אני יודע שיש היום סקטורים ומלחמה בין סקטורים, אבל אתה, חה"כ איכילוב, רוצה בכל חוק להוציח את הסקטורים. זהו ההבדל העקרוני ביני ובינך. אני רוצה, ראשית כל, לעשות את הכל כדי למנוע הפליה, ייל מה שלא תעשה, אם ירצו להפלוח - יהיו הפליות בצורה זו או אחרת, ולא תעזור שום הסתייגות.

אני רוצה להזכיר לחברי הוועדה שהניסוח המקורי של סעיף 24 היה לגמרי אחר. הוא אף לא כלל אפשרות של עור ולא - ועדת מכסות. הרי גם לצד השני יש מחשבות על מלחמה בין הסקטורים, ומי הסובל מזה? - החקלאי הפשוט אשר רוצה למכור את תוצרתו. והשגנו בסעיף זה - וכן גם ביתר סעיפי החוק - יותר מאשר אמר הניסוח המקורי, על יסוד החששות שאנו עמדת עליהם.

אני חושב שבסעיפים אלה השגנו את המכסימום שאפשר היה להשיג ע"י רוב סוסכם, כדי למצוץ כל האפשרויות שאתה דיברת עליהם. גם אני הייתי בעד החלטה ע"י רוב של שני-שליש, אבל אחרי מו"מ ודיון נוכחתי לדעה שטעיה זה, בניסוחו הצנזרי, גותן את מכסימום ההגנה לחקלאי.

אתה הנאת את הדוגמה של טלק סוכר. היות ואז לא היה חוק ולא היתה ביטח, איפה שיכולת להביע את הדעות שלך, הלכת בשתדלנות אל סגן שר החקלאות ובטוב לבו הסכים להצעתך. אני שולל זאת. אני אומר שצריכה להיות ביטח, צריכה להיות ביקורת צבורית - והחוק מבטיח זאת. ששהו השתנה במדינה ויש היום הבדל בין נציגי הסוכנות ובין נציגי הממשלה. מדוע אינני בעד ייצוגה של הסוכנות? משום שנציגי הסוכנות חושבים לכי קר המחשבה שלך, ואילו נציגי הממשלה חייבים, פחות או יותר, לוחחטב עם המציאות שנוצרה. הם יודעים שיש ביקורת צבורית, יש שאלחות לכנסת והשקפתו של פקיד ממשלתי היא יותר או בייקטיבית. אני רוצה להגיע למצב שהפקיד יבצע את החוק בהתאם להוראותיו ולא בהתאם לרצונו של סקטור זה או אחר. לכן אני פונה לתבונה שלך בקריאה לנטוש כל הישובים פוליטיים ולהצטרף לנוסחה זו שהיא הטובה שיכולנו להשיג בתנאים אלה.

ש. שורש:

אני חושב שכל הוראה בחוק האומדת שהמועצה תחליט ברוב של שני-שליש של קולות המגדלים - תשחק את הפעולה של המועצה. זה תואם את קו מחשבתו של חה"כ איכילוב בדבר מועצה מייצעת ולא קובעת. אנחנו צעידנו קדימה, בהשוואה לנוסח בחוברת הכחולה, וקבענו שהאשיות כל יקבעו מכסות ארציות, וכאן מוכרחים ללכת לפי אזוריים. אח"כ יקבעו את המקום בו הוצאות הליצור נמוכות ביותר באותה עונה. רק אחרי זה יבוא תור הקביעה של מכסות אישיות, ועל כך יש אפשרות של ערר. ואם תהיה התפתחה בשטח - היא תהיה יחסית לגבי כולם. אני חושב שהבטחון ההגנה מכסימלית. לזכויות הפרט.

אני רוצה להדגיש כי בוועדה המשנה עשינו את המכסימום בכדי להגיע לדעה אחידה. מאז אצטעד אם סיעתו של חה"כ איכילוב הכריז כי היא דוחה את החוק. אני חושב שמבחינת השקפתי הקדמתי קרבן גדול כאשר הסכמתי להוציא את כל הסעיפים בעניין ההצמדה והסדרי השיווק. זה היה מתוך רצון לבוא לקראת כולם, כדי שהחוק הזה יתקבל ברוב טובה וכדי שלא לתת פתחון פה למישהו שיש איזו שהיא עילה לקיפוח.

א. חלמי:

תיכנן איך פירושו תמיד הגבלה. תיכנן הוא לפעמים הכנסת ענפים חדשים אשר נראים בלתי רנטאביליים. תיכנן יכול להיות הרחבה וגם הגבלה. האם יש הגיון איזה שהוא להפקיע סמכות זו מהמועצה, שהורכבה כפי שהורכבה? ואם המגדלים לבדם יצטרכו להחליט על כך, ברוב של שני-שליש, הרי אין הם יוצאים מנקודת מבט ממשלתית אלא סקטוראלית. ואז כל העבודה שעשינו - לא עשינו. אני מאז מבקשת את חה"כ איכילוב לשקול טוב בדעתו בדבר שלילת החוק כולו.

הצבעה

הסתייגות חה"כ איכילוב לסעיף 24 - לא נתקבלה

סעיף 24, בהצעת ועדת המשנה - נתקבלה

הינו"ר ב. אבניאל:

ניחן אפשרות לחה"כ איכילוב לשקול עוד פעם את דעתו.

ע. איכילוב:

אני אשאר נאמן לעמדותי עד הסוף, אבל מחובתי למסור לסייעה על הישיבה הזו.

אני רוצה לשגול אותך האם יש לך איזו
הצעה פשרה שנוכל ללכת לקראתה.

היו"ר ב. אבניאל:

ע. איכילוב:
יחכן והייתי מוכן להצביע בעד הסעיף אילו
היה כתוב בו, שאם נחגלו חילוקי-דעות
בישיבת המועצה ביחס לקביעת הכללים, ידחה היו"ר את ההכרעה לישיבה
הבאה ועד אז ינהל שיחות עם המייצגים השונים של המגדלים.

היו"ר ב. אבניאל:
אני חושב שנוסת זה לאחד את הוועדה כולה.

ע. איכילוב:
אני מוכן להביא הצעה זו לסיעתי.

טעיה 34

מ. אונא:
אם הכוונה הייתה שבחוק תיקבע מסגרת
בכדי שאפשר יהיה להטיל היטלים כאלה בקשר
עם עידוד היצוא, אנחנו חשבנו שהמכסימום של 20% נותן אפשרויות
מספיקות בכדי לפעול בשטח זה. אנחנו חושבים כי רצוי שתהיה הגבלה.

ש. שורש:
במקום אתר מדובר מהו מכסימום ההיטלים
שהמועצה יכולה להטיל. אני מציע שבמסגרת
פכום מכסימלי זה, שהמועצה רשאית לגבות, לא נכבול את ידי המועצה.
במועצה יושבים 40 איש הדואגים לטובת הענף, לכן אינני רואה צורך
בהגבלה זו.

ע. איכילוב:
כדי שיהיה ברור לכם מהי ההסתויגות שלי
עליכם לראות כמה סעיפים. בטעיה 3
של החוק, הודן בתפקידי המועצה, נאמר: "הגברת עיבוד ירקות לשימורים
וצריכתם". מאידך, טעיה 38 מאפשר הטלת היטל עד 5%. אנחנו יודעים
מהו ההיקף, ואם ההסתויגות שלי לסעיף 38 חיפול ולאחר מכן הפעולות
לעידוד היצוא ישאר כסף, הדי לשם מילוי התפקידי המועצה יעשו דבר
שבתאחדות האכרים נלתמתי בו: תעשייה של שימורים. אני אומר שתעשיית
שימורים היא ענינה של היזמה הפרטית.

י. אטא:
הפירוש שלך לסעיף 3 אינו נכון. הכוונה
היא לעודד עיבוד ירקות לשימורים ולא
שהמועצה בעצמה תעשה שימורים.

ע. איכילוב:
לשם ביצוע התפקידים האחרים של המועצה,
עידוד היצוא, מחקר וכו', גם 3% מספיקים.
5% יוצרים כבר קרנות והמועצה חוכל להכנס לשותפות עם ביה-חרושת או
עם חברת אניות קירור. אילו הייתי בטוח שבטעיה 38 לא יתקבל המכסימום
של 5% אלא של 3% הייתי מציע כאן בתור פשרה - 15%, אם כי גם 10%
זה די והותר.

מ. אולמרט:
אני מוכן להתאחד על 15%.

ש. שורש:
אני אינני מוכן.

היו"ר ב. אבניאל:
נדחה את ההכרעה לישיבה הבאה; אולם אז רק
נצביע - בלי הנמקות.